

Bonensoep

Ik moet binnenkort toch nog eens bij Mustafa binnenspringen, in zijn "Muzikantenhuis" in de Dampoortstraat in Gent. Een dappere jongen, die Mustafa, Turkse Gentenaar, Belgische Turk, muzikant, zingt prachtige oude Turkse balladen, schrijft ook zelf nog liedjes in 't Turks en in 't Vlaams door mekaar. Hoeveel keer mocht ik er al zingen, in zijn "café chantant"? Ik ben de tel kwijt. Een ander café chantant in Gent ken ik niet. We hebben vaak het podium gedeeld. We begeleiden mekaar. Het liefst van al improviseren we. Hij leest geen muziek maar speelt meesterlijk de "sas", het instrument bij uitstek van de Turkse troebadoers, halve-peer-vormige body en lange smalle hals. Daarbij speel ik ook liefst op mijn Turkse klarinet met mijn ogen toe. Ziezo, daar gaan we! Eerste vereiste: luisteren naar mekaar!

Ge kunt er een lekker hapje eten, bijvoorbeeld bonensoep met veel rauwe grof geraspte ajuin, een oeroud gerecht dat me aan mijn kloostertijd deed denken. Echt waar, op vrijdagavond kregen we, na een dag vasten, witte bonen met een zurige warme witte saus, met heel veel rauw geraspte ajuin er in. Asteblijft! Hoe zou dat oeroude recept vanuit Turkije bij onze broeder-kok in 't klooster gearriveerd zijn! Nee, toen dronken we daar geen tripel van Westmalle bij, maar bij Mustafa kan dat allemaal. Zelf durft hij op feestdagen wel eens een glaasje wijn drinken, maar als vrome moslim kent hij zijn koran..."Ge zult geen alcohol drinken". Bier heb ik hem nog nooit zien drinken. Ik kan het niet laten van hem te plagen met een ander citaat uit het heilig boek van de profeet: "In het paradijs zijn rivieren van wijn". Ik denk dat er in mijn oude katholieke hemel oceanen van trappistenbier zullen zijn. Dan glimlacht hij. Met een beetje humor, zelfspot vooral, verstaan we mekaar heel goed.

Wat schrijft Salman Rushdie daarover..."Hoedt u voor de tirannie van de letterlijkheid". Laat een metafoor voor wat het is. We mogen Rushdies uitspraak ook op ons nemen, zeg maar dat alle godsdiensten ter wereld met dat ei zitten. Dat we eeuwig zullen blijven leven, ja, onder Gods vleugels...dat moeten die godgeleerde roomse prelaten mij eens komen uitleggen. Ik mocht ooit een kleine tournee doen in Kongo, toen nog Mobutu's "Zaïre". Een geweldig avontuur was dat, van Kinshasa tot Lubumbashi en Likasi. Zeer goed gelogeed en getafeld bij Belgen. Op een vrije namiddag mocht ik in Kinshasa een reusachtige opslagplaats van primitieve kunst bezoeken. Die verzameling maskers, voorouderbeelden, tamtams, schilden en speren zou later in het nog te bouwen museum moeten terecht komen. Een zwarte chef heeft ons rondgeleid en geestige anekdoten verteld over die prachtig gesculpteerde stukken. Bij een schild met krokodillen, vertelde hij dat het volgens hun oud geloof vast stond dat als een man slecht geleefd had, hij bij zijn dood reïncarneerde in een krokodil. Er werd een beetje gegniffeld in mijn gezelschap.

Dat moet een zaterdagnamiddag geweest zijn, want een paar uur later zitten

we een boterham te eten en zegt plots één van mijn landgenoten..."hebde dat g'hoord, die kerel met zijn krokodillen...die gelooft dat nog letterlijk!" Weer zacht gegniffel. "Apropos" zegt diezelfde man, voor diegene die 't interesseert...er is straks hier in de kapel vlakbij eucharistieviering, d'r komt een pater de messe doen". Het was sterker dan mezelf maar ik moest het kwijt. "Lieve landgenoten" zei ik "als ge aanneemt dat straks dat brood en die wijn verandert in lichaam en bloed van ons Here, dan moet ge ook accepteren dat een man die slecht geleefd heeft bij zijn dood verandert in een krokodil". Boem, 't was in éne keer heel stil aan tafel.

Ja, ik moet algauw nog eens binnenwippen bij Mustafa, ik hoor hem zo graag die oude ballades zingen, waar ik geen gebenedijd woord van versta, maar die mij heel diep ontroeren. Als we dan mekaar gaan begeleiden, dan ontstaat er een diepe overtuiging dat we mekaars metaforen moeten waarderen. O ja, in 't paradijs zijn rivieren van wijn, maar ook oceanen van bier, West-Vleteren als 't kan, Rochefort is ook goed.